

Onderwerp: financiering gesubsidieerde arbeid

Samenvatting:

Als gevolg van een teruglopend re-integratiebudget blijken de kosten van de voormalige WIW- en ID-banen, ondanks de tijdig ingezette afbouw van deze banen, een te groot deel van het re-integratiebudget uit te maken. De ruimte voor het inzetten van uitstroomgerichte activiteiten wordt hierdoor te zeer beperkt. Dit vraagt om een heroverweging van de afbouw van deze vormen van gesubsidieerde arbeid.

Voorgeschiedenis:

In het dagelijks en algemeen bestuur van respectievelijk 17 mei en 30 mei 2011 is gesproken over de inzet van het re-integratiedeel. De hoogte van dit budget neemt de komende jaren fors af en dit vraagt om het prioriteren van de kostenposten op dit budget, waarbij er een groot belang is die instrumenten in te zetten die het inkomensdeel zoveel mogelijk ontlasten. Het betekent ook dat keuzes gemaakt moeten worden over het al dan niet in gewijzigde vorm afbouwen van activiteiten. Dit geldt voor de subsidiëring van loonkosten van voormalige WIW- en ID-werknemers. De bestuur van de ISD heeft opdracht gegeven hiernaar een onderzoek in te stellen en de zienswijze van het algemeen bestuur te vragen vóór definitieve besluitvorming.

Wat willen we bereiken?

Voldoende financiële ruimte in het re-integratiebudget van de ISD en de toekomstige organisatie voor de inzet van de meest effectieve re-integratieactiviteiten door (verdere) afbouw van de subsidiëring van voormalige WIW- en ID-banen.

Toelichting:

Historische terugblik voormalige WIW- en ID-regeling

Voor de invoering van de WWB op 1 januari 2004 waren ruim 223 personen uit de regio werkzaam op een gesubsidieerde arbeidsplaats in het kader van de WIW of de ID. Nagenoeg het gehele werkdeel ging op aan de subsidiekosten van deze werknemers. Om hierin structureel verandering te brengen is besloten de subsidiëring vanaf 2005 te beperken in hoogte en duur. Waar mogelijk werd ook ingezet op doorstroom naar een reguliere ongesubsidieerde arbeidsplaats. Eind 2010 werden nog 22 voormalige WIW-ers en 49 voormalig ID-ers gesubsidieerd waarmee over dat jaar € 1.023.799 ofwel 25% van het werkdeel gemoeid was.

De instandhouding van de aangepaste loonkostensubsidie voor deze categorie werknemers is door het algemeen bestuur geformaliseerd in de re-integratieverordening. Voor het afschaffen van deze vormen van gesubsidieerde arbeid is nodig dat de re-integratieverordening wordt aangepast. De bevoegdheid tot het regelen van de subsidievoorwaarden, waaronder begrepen de hoogte en de duur berust bij het dagelijks bestuur. Deze uitwerking ligt opgesloten in het re-integratiebesluit.

In het verleden zijn met WML, de werkgever van de voormalige WIW-ers en met de werkgevers van de voormalige ID-ers afspraken gemaakt over de toekomstige subsidiëring. Daarbij geldt het volgende:

- De afspraken met WML zijn in een contract vastgelegd. De subsidiërelatie met de ID-werkgevers zijn per individuele medewerker vastgelegd in een subsidiebeschikking.
- Voor de nog lopende dienstbetrekkingen geldt dat er sprake is van werknemers in een eindfunctie. Dat wil zeggen dat op basis van de toenmalige afweging reguliere ongesubsidieerde arbeid niet haalbaar werd geacht.
- De afspraken gelden voor onbepaalde tijd.
- De subsidiëring van de voormalige WIW-ers vindt vanaf 1 april 2008 plaats op basis van het normbedrag WSW. Dit normbedrag wordt de komende jaren afgebouwd tot op het niveau van het minimumloon (circa € 22.000). Hierdoor ontstaat gaandeweg een groter gat met de

werkelijke loonkosten, omdat deze werkgevers een salaris ontvangen boven het minimumloon.

- De werkgevers van de ID-ers ontvangen subsidie op basis van een bedrag van € 8.000 bij een voltijds dienstverband. De rest van de loonkosten (circa 2/3 of meer) komt voor eigen rekening van de werkgevers.

Kosten kosten voormalige WIW- en ID-banen op basis van het huidige beleid

De WIW-subsidie is voor 2011 begroot op € 494.304. De ID-subsidie op € 348.948. Totaal € 843.252. Op basis van het natuurlijk verloop zijn de uitgaven over de jaren 2011 tot en met 2015 in de volgende tabel weergegeven. In deze opzet is geen rekening gehouden met kosten van eventueel voortijdige beëindiging van een dienstverband om welke reden dan ook. Conclusie is dat het aandeel van de gesubsidieerde arbeid in het re-integratiebudget in afwijking van de oorspronkelijke beleidsvoornemens vanaf 2012 gaat oplopen. Reguliere re-integratietaken komen hierdoor in het gedrang. Gezien het dalend re-integratiebudget is heroverweging van de eerdere afbouw gesubsidieerde arbeid aan de orde.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
WIW	€ 651.026	€ 470.929	€ 392.468	€ 317.159	€ 240.971	€ 176.474
ID	€ 372.773	€ 344.301	€ 329.018	€ 325.196	€ 306.626	€ 281.235
TOTAAL	€ 1.023.799	€ 815.230	€ 721.486	€ 642.355	€ 547.597	€ 457.709
W-deel	€ 4.110.060	€ 3.569.357	€ 2.998.809 (raming, excl. aangekondigde korting)	€ 1.970.071 (raming)	€ 1.970.071 (raming)	€ 1.970.071 (raming)
Uitgaven als % budget	25%	23%	24%	33%	28%	23%

tabel 1

Wat gaan we daarvoor doen?

Algemene uitgangspunten

- We houden zoveel mogelijk rekening met de gevolgen van de afbouw voor de mensen met een gesubsidieerde baan, de instellingen en de maatschappelijke infrastructuur. Waar mogelijk wordt ingezet op het behoud van arbeidsplaatsen c.q. het behoud van maatschappelijk zinvolle werkzaamheden die door de gesubsidieerde arbeidskrachten worden gedaan.
- Een afbouwmodel moet een reële besparing opleveren voor de ISD en de toekomstige uitvoeringsorganisatie
- De afbouw geldt zowel voor gesubsidieerde arbeidskrachten bij de gemeente (WIW en ID) als bij de personen die buiten de gemeente actief zijn (ID).
- Personen die met ontslag worden bedreigd, komen voorafgaand aan het ontslag in aanmerking voor ondersteuning bij het vinden van een andere baan. We verwachten van werkgevers dat zij hier pro-actief aan meewerken en eventueel de samenwerking met anderen opzoeken.

Overwegingen ten aanzien van de WIW

Met WML is de probleemstelling besproken. De focus ligt op het realiseren van een besparing voor de toekomstige organisatie. Nader wordt onderzocht of en hoe deze oplossing bevorderd kan worden. Het is niet mogelijk om in het DB van 8 juli een voorstel te doen. In het DB van 9 september zal een gezamenlijk voorstel worden gepresenteerd.

Overwegingen ten aanzien van de ID

De kosten van de ID zullen de komende jaren maar in beperkte mate afnemen. In tegenstelling tot het verleden leggen deze kosten vanaf 2013 een groter gewicht in de schaal dan de kosten van de WIW.

Met de werkgevers (onderwijs-, zorginstellingen, gemeenten, gesubsidieerde instellingen) zijn afspraken gemaakt, gericht op een structurele inzet van de subsidie. In die zin zijn verwachtingen gewekt voor de toekomst en bestaat het risico dat de ISD als een niet betrouwbare partner wordt aangemerkt als de regeling wordt ingetrokken. Dit kan vervolgens in relatie tot mogelijke andere plaatsingen schade veroorzaken. Desondanks biedt de komst van de WWnV een handvat voor een noodzakelijke heroverweging van de subsidie. De terugloop van het re-integratiebudget zal voor deze werkgevers duidelijk maken dat er sprake is van een financieringsprobleem. Verdere afbouw van de subsidie zal zorgvuldig moeten plaatsvinden, waarbij in ieder geval een tijdige aankondiging van het voornemen tot afbouw van belang is, zodat de werkgever kan anticiperen op de toekomstige situatie.

Een afbouw van de maximale subsidie van € 8.000 naar € 5.000 vanaf 1 januari 2012 met drie jaarlijkse stappen van € 1.000 zal bevorderen dat de arbeidsplaatsen naar verwachting grotendeels behouden blijven en dat tegelijkertijd in samenhang met een bezuiniging op de WIW een wezenlijke besparing wordt gerealiseerd.

Bestuurlijke bevoegdheden

De subsidiëring van de voormalige WIW- en ID-banen is geformuleerd in artikel 15 van de re-integratieverordening, dat luidt als volgt.

1. *Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de uitvoering van de dienstbetrekkingen als bedoeld in artikel 4 van de Wiw, zoals dit luidde op 31 december 2003, en stimuleert de uitstroom.*
2. *Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de subsidiëring van de dienstbetrekkingen als bedoeld in artikel 6 van het Besluit in- en doorstroombanen, zoals dit besluit luidde op 31 december 2003, en voor de subsidiëring van de arbeidsovereenkomsten zoals bedoeld in artikel 5 eerste lid van de Wiw, zoals dit luidde op 31 december 2003 en stimuleert de uitstroom.*
3. *De dienstbetrekkingen en arbeidsovereenkomsten genoemd in eerste en tweede lid zijn, vanaf het moment van inwerkingtreding van de WWB, voorzieningen in de zin van de WWB.*
4. *Het dagelijks bestuur stelt bij uitvoeringsbesluit nadere regels ten aanzien van de duur van de subsidie, de hoogte, en de voorwaarden en verplichtingen die aan de subsidie worden verbonden.*

De subsidiëring van de oude gesubsidieerde arbeid is dus een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur. De uitvoeringsregels, waaronder de hoogte en de duur, zijn een verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Met het navolgende voorstel wordt de oude gesubsidieerde arbeid in stand gehouden, maar wordt de hoogte van de subsidie aangepast. Het dagelijks bestuur heeft daarom het primaat in de besluitvorming.

Wat gaat het kosten?

Op basis van een aangepaste ID-subsidiëring verloopt de ID-subsidie als volgt:

	2011	2012	2013	2014	2015
ID nieuw		€ 287.891	€ 243.897	€ 191.541	€ 175.772
ID oud	€ 344.301	€ 329.018	€ 325.196	€ 306.626	€ 281.235
verschil		-€ 41.127	-€ 81.299	-€ 115.085	-€ 105.463

Adviezen in- en extern

De WWB-kamer adviseert als volgt:

De WWB-kamer is het er mee eens dat er gestreefd wordt naar een flexibele inzet van de (krimpende) re-integratiemiddelen. Het kritisch onder de loep nemen van de WIW- en de ID-regeling past in deze lijn. T.a.v. de WIW-regeling wacht de WWB-kamer het advies van de werkorganisatie af. Wat betreft het voorstel voor de ID-regeling steunt de WWB-kamer in principe de een gedeeltelijke afbouw van subsidie voor de werkgevers. Mits hierbij wordt meegenomen dat door de ISD/gemeenten gedane toezeggingen nagekomen moeten worden en dat er maatwerk per ID-er mogelijk is indien de financiële afbouw tot persoonlijke schade leidt.

ID-werkgevers zijn nog niet gehoord.

Voorstel:

- Kennisnemen van de stand van zaken w-deel en apparaatskosten (toelichting ter vergadering)
- Instemmen met de algemene uitgangspunten zoals geformuleerd in deze voorlegger
- Ten behoeve van de besluitvorming in de DB-vergadering van d.d. 9 september 2011, uw zienswijze te geven op het voorstel voor aanpassing van de subsidie in de loonkosten van de voormalige ID-ers door:
 - a. De subsidie met ingang van 1 januari 2012 in drie jaarlijkse stappen van € 1.000 te verlagen, waardoor de subsidie per 2014 bij een voltijds dienstverband € 5.000 bedraagt.
 - b. De werkgevers hierover per direct te informeren.
 - c. De wijze van ondersteuning bij (dreigend) ontslag nader in te vullen (re-integratietraject met ondersteuning van ISD/WML).

Dagtekening, 11 juli 2011